

Nr. 9/ 23.09.2024

Codul de etică al personalului didactic din Colegiul Național „Alexandru Lahovari”

Aprobat în Consiliul profesoral din data de 23.09.2024

Aprobat în Cnsiliul de Administrație din data de 25.09.2024

CODUL-CADRU DE ETICĂ al personalului didactic din învățământul preuniversitar

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezentul cod-cadru de etică (denumit în continuare cod) este elaborat în baza art. 10 și 16 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului național de etică din învățământul preuniversitar, aprobat prin ordinul ministrului educației nr. 5.550/2011.

(2) Codul este aplicabil personalului didactic din sistemul național de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional, responsabil cu instruirea și educația beneficiarilor primari, care, în conformitate cu prevederile art. 88 alin. (2)-(3) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinește funcția de personal didactic de predare, personal didactic auxiliar, personal didactic de conducere, de îndrumare și de control și personal didactic asociat în cadrul unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat, particular și confesional, în inspectoratele școlare și unitățile conexe ale acestora, denumit în continuare personal didactic, și care are obligația, datoria morală și profesională de a cunoaște, de a respecta și de a aplica prevederile prezentului cod.

Legea învățământului nr.198/2023 reglementează organizarea și funcționarea sistemului de învățământ preuniversitar, asigură cadrul pentru exercitarea, sub autoritatea statului român, a dreptului fundamental la învățătură pentru beneficiarii primari, reglementează statutul personalului didactic de predare, didactic auxiliar și de conducere din întregul sistem de învățământ de stat, particular și confesional, al personalului didactic de îndrumare și control, precum și al celorlalte categorii de personal didactic, prevăzute de lege.

Art. 2. - Codul instituie un ansamblu de valori, principii și norme de conduită menite să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

Art. 3. - Respectarea prevederilor prezentului cod reprezintă o garanție a creșterii calității și prestigiului învățământului preuniversitar, scop posibil de atins prin intermediul următoarelor obiective:

- a) menținerea unui grad înalt de profesionalism în exercitarea atribuțiilor personalului didactic;
- b) creșterea calitativă a relațiilor dintre părțile implicate în actul educațional;
- c) eliminarea practicilor inadecvate și imorale ce pot apărea în mediul educațional preuniversitar;
- d) creșterea gradului de coeziune a personalului implicat în activitatea educațională;
- e) facilitarea promovării și manifestării unor valori și principii aplicabile în mediul școlar preuniversitar, inserabile și în spațiul social;
- f) sensibilizarea opiniei publice în direcția susținerii valorilor educației.

Capitolul II

Valori, principii și norme de conduită (conform OMEN 4831/30.08.2018)

Art. 4. - Personalul didactic trebuie să își desfășoare activitatea profesională în conformitate cu următoarele valori și principii:

- a) imparțialitate și obiectivitate;
- b) independență și libertate profesională;
- c) responsabilitate morală, socială și profesională;
- d) integritate morală și profesională;
- e) confidențialitate și respect pentru sfera vieții private;
- f) primatul interesului public;
- g) respectarea și promovarea interesului superior al beneficiarului direct al educației;
- h) respectarea legislației generale și a celei specifice domeniului;
- i) respectarea autonomiei personale;
- j) onestitate și corectitudine;
- k) atitudine decentă și echilibrată;
- l) toleranță;
- m) autoexigență în exercitarea profesiei;
- n) interes și responsabilitate în raport cu propria formare profesională, în creșterea calității activității didactice și a prestigiului unității și instituției de învățământ preuniversitar, precum și a specialității, domeniului în care își desfășoară activitatea;
- o) implicare în procesul de perfecționare a caracterului democratic al societății.

Art. 5. - În relațiile cu beneficiarii direcți ai educației, personalul didactic are obligația de a cunoaște, de a respecta și de a aplica norme de conduită prin care se asigură:

- a) ocrotirea sănătății fizice, psihice și morale a beneficiarilor direcți ai educației prin:
 - supravegherea atât pe parcursul activităților desfășurate în unitatea de învățământ, cât și în cadrul celor organizate de unitatea de învățământ în afara acesteia;
 - interzicerea agresiunilor verbale, fizice și a tratamentelor umilitoare asupra beneficiarilor direcți ai educației;
 - protecția fiecărui beneficiar direct al educației, prin sesizarea oricărei forme de violență verbală sau fizică exercitate asupra acestuia, a oricărei forme de discriminare, abuz, neglijență sau de exploatare a acestuia, în conformitate cu prevederile Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - combaterea oricăror forme de abuz;
 - interzicerea hărțuirii sexuale și a relațiilor sexuale cu beneficiarii direcți ai educației;
- b) interzicerea oricăror activități care generează corupție:
 - fraudarea examenelor;
 - solicitarea, acceptarea sau colectarea de către personalul didactic a unor sume de bani, cadouri sau prestarea anumitor servicii, în vederea obținerii de către beneficiarii direcți ai educației de tratament preferențial ori sub amenințarea unor sancțiuni, de orice natură ar fi acestea;

- favoritismul;

- meditațiile contra cost cu beneficiarii direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care este încadrat;

c) asigurarea egalității de șanse și promovarea principiilor educației incluzive;

d) respectarea demnității și recunoașterea meritului personal al fiecărui beneficiar direct al educației

Art. 6. - În relațiile cu părinții și cu reprezentanții legali ai beneficiarilor direcți ai educației, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care se asigură:

a) stabilirea unei relații de încredere mutuală și de comunicare;

b) respectarea confidențialității informațiilor, a datelor furnizate și a dreptului la viață privată și de familie;

c) neacceptarea primirii de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaționale oferite, în condițiile art. 5 lit. b);

d) recomandarea de auxiliare curriculare sau materiale didactice, cu precădere a celor deschise și gratuite, fără a impune achiziționarea celor contra cost.

Art. 7. - (1) Relațiile colegiale ale personalului didactic se bazează pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială.

(2) În activitatea profesională, personalul didactic evită practicarea oricărei forme de discriminare și denigrare în relațiile cu ceilalți colegi și acționează pentru combaterea fraudei intelectuale, inclusiv a plagiatului.

Art. 8. - Personalul didactic care îndeplinește funcții de conducere, de îndrumare și de control sau care este membru în consiliul de administrație al unității de învățământ sau al inspectoratului școlar respectă și normele de conduită managerială prin care se asigură:

a) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;

b) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;

c) evaluarea obiectivă conform atribuțiilor, responsabilităților și sarcinilor de serviciu din fișa postului;

d) prevenirea oricărei forme de constrângere sau abuz din perspectiva funcției deținute;

e) prevenirea oricărei forme de hărțuire, discriminare a personalului didactic și a beneficiarilor direcți ai educației.

Art. 9. - În exercitarea activităților specifice (școlare și extrașcolare), personalului didactic îi este interzis:

a) să folosească baza materială din spațiile de învățământ în vederea obținerii de beneficii materiale personale directe sau indirecte;

b) să folosească, să producă sau să distribuie materiale pornografice scrise, audio ori vizuale;

c) să organizeze activități care pun în pericol siguranța și securitatea beneficiarilor direcți ai educației sau a altor persoane aflate în incinta unității sau a instituției de învățământ;

d) să consume alcool și substanțe interzise, cu excepția celor recomandate medical;

e) să permită și să încurajeze consumul de alcool și de substanțe interzise de către beneficiarii direcți ai educației, cu excepția celor recomandate medical;

f) să organizeze și să practice pariuri și jocuri de noroc.

Art. 10. - În relațiile cu alte unități și instituții de învățământ, precum și cu instituțiile și reprezentanții comunității locale, personalul didactic respectă și aplică norme de conduită prin care:

a) asigură sprijin în scopul furnizării unor servicii educaționale de calitate;

b) manifestă responsabilitate și transparență în furnizarea de informații către instituțiile de stat în

protejarea drepturilor beneficiarului direct al educației, atunci când interesul și nevoia de protecție a acestuia impun acest lucru.

Codul de Etică se referă la unele valori esențiale legate de profesia de profesor, și anume: integritatea, onestitatea, respectul, responsabilitatea și încrederea.

Profesorul trebuie să demonstreze *INTEGRITATE* prin:

- crearea și menținerea relațiilor profesionale corespunzătoare
- comportarea cu imparțialitate, încredere și onestitate

Profesorul trebuie să demonstreze *ONESTITATE* prin:

- exersarea acțiunilor de zi cu zi cu corectitudine, de la gânduri la fapte
- exprimarea stimei față de o altă persoană, acționând și discutând sincer și corect

Profesorul trebuie să demonstreze *RESPECT* prin:

- toleranță (atent și înțelegător cu alte persoane)
- încredere și dacă este necesar, confidențialitate în relația cu elevii și părinții acestora

Profesorul trebuie să demonstreze *RESPONSABILITATE* prin:

- oferirea priorității educației și îngrijirii elevilor
- angajarea în activități de dezvoltare profesională continuă și de îmbunătățire a strategiilor de predare-învățare
- colaborarea și cooperarea cu colegii în interesul educării și bunăstării discipolilor

Profesorul trebuie să demonstreze *ÎNCREDERE* prin:

- cinste și onoare
- participarea la bunăstarea indivizilor și a comunității
- soluționarea conflictelor prin discuții profesionale și de reflecție

Obiective:

- Codul de conduită etic al unei instituții trebuie construit în jurul unor obiective clare: promovarea valorilor ale principiilor etice și crearea unui climat etic adecvat activității profesionale în acord cu țelurile instituției
- prevenirea și rezolvarea conflictelor etnice
- descurajarea practicilor imorale
- sancționarea abaterilor de la valorile instituției.

DREPTURILE SI OBLIGATIILE CADRELOR DIDACTICE

Drepturile Profesorului:

1. Corpul profesoral se bucură de toate drepturile legale stipulate în Legea educației și în contractul de muncă.
2. Cadrele didactice au dreptul de a participa la activități de perfecționare profesională și în timpul anului școlar. În acest caz, cu acordul directorilor sau al Consiliului de Administrație, se va stabili durata absenței permise și condițiile de acoperire a orelor / materiei.

3. Profesorii pot aduce la cunoștința directorilor sau a Consiliului de Administrație recomandările, observațiile și doleanțele lor, verbal sau în scris.

Îndatoririle Profesorului:

1. Personalul didactic are obligații și răspunderi care decurg din Legea învățământului preuniversitar, din prevederile contractului de muncă.
2. Crearea atmosferei de lucru în timpul lecțiilor, încurajând elevii la o comunicare loială și dialog eficient, bazat pe respect reciproc.
3. Evaluarea cunoștințelor, abilităților și competențelor elevilor se va face periodic, ritmic și printr-o varietate de mijloace, folosite cu obiectivitate și corectitudine, pentru a oferi elevilor posibilități de afirmare a tuturor laturilor personalității acestora (inteligența, imaginație, spirit critic, sensibilitate). Profesorii trebuie să informeze elevii despre modalitățile și criteriile de evaluare pe care le vor aplica.
4. În perioada pregătirii pentru examene sau lucrări scrise, profesorul trebuie să:
 - fie disponibil de a ajuta elevii în pregătirea eficientă față de acele probe
 - creeze un mediu ce ar favoriza desfășurarea corectă și deschisă a testului /examenului
 - evalueze și aprecieze elevul corespunzător răspunsurilor acestuia
5. Cadrele didactice au **obligația morală** de a efectua în afara normei: pregătirea suplimentară a elevilor.
6. Fiecare cadru didactic are obligația de a efectua cel puțin o dată pe săptămână serviciul pe școala, în funcție de graficul stabilit.
7. Cadrele didactice dețin și funcția de diriginți. Sarcinile diriginților sunt stabilite prin ordin de ministru al educației
8. Cadrele didactice care au calitatea de diriginte vor conlucra cu părinții prin:
 - ședințe/lectorate cu părinții ;
 - vizite la domiciliu, dacă este cazul;
 - întâlniri individuale;
 - întâlniri comune diriginte – părinte – elev - cadre didactice;
 - consultații periodice în ziua și ora stabilită de comun acord.
9. Diriginții și cadrele didactice vor organiza, coordona activitatea cultural-artistică-distractivă, respectiv programul de excursii al elevilor.
10. Profesorii diriginți au obligația să organizeze activități care să contribuie la formarea unității colectivelor pe care le conduc.
11. Cadrele didactice, au obligația, prin conlucrarea cu elevii, să contribuie la păstrarea bunurilor școlii.
12. Cadrele didactice, care dețin funcția de șefi de responsabili de arii curriculare, răspund de coordonarea întregii activități a cadrelor didactice și își desfășoară activitatea pe baza unui plan de muncă.
13. Activitatea didactică va fi sprijinită de personalul didactic auxiliar.
14. Activitatea și programul laboranților se stabilesc în cadrul catedrei de specialitate.
15. Biblioteca școlii va funcționa conform programului stabilit. Bibliotecarul va populariza, prin intermediul cadrelor didactice și prin activitatea la orele de dirigenție, fondul de carte. Bibliotecarul răspunde și de manualele școlare.
16. Activitatea instituției este organizată conform programului stabilit de comun acord cu elevii și pe baza Regulamentului de organizare și funcționare a școlii/ Regulamentului intern.
17. Administratorul școlii repartizează pentru personalul de serviciu sectoare cu atribute și sarcini bine definite.
18. Sistemul informațional în școala va fi asigurat prin:
 - serviciul secretariat;

- profesorul de serviciu;
 - internet;
19. În cadrul Consiliului de administrație, comisia diriginților și la nivelul catedrelor vor fi comunicate sarcinile și hotărârile organelor ierarhice.
20. Pentru rezolvarea unor probleme personale stringente, cadrele didactice se pot învoi conform legii și în următoarele condiții:
- prin suplینirea orelor cu personal calificat, prin înaintarea unei cereri serviciului secretariat și aprobată de conducerea colegiului;
 - concediu fără plată în condițiile legii.
21. Personalul didactic nu trebuie să participe la nici o activitate, în liceu sau în afara sa, care ar aduce atingerea bunului renume.

OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE PROFESIE PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

1. să merite încrederea și să crească stima față de profesie prin asigurarea unei educații de calitate pentru toți elevii;
2. să asigure permanenta înnoire și îmbogățire a cunoștințelor profesionale;
3. să contribuie la dezvoltarea și promovarea politicilor de educație;
4. să participe la dezvoltarea culturii sale profesionale deschise și de reflectare;
5. să trateze colegii cu respect, cooperând cu ei și promovând procesul de studiu al elevilor;
6. să ofere suport noilor veniți în această profesie;
7. să respecte confidențial informația despre colegii săi, cu excepția situațiilor impuse de lege sau obligate de scopul profesional;
8. să se perfecționeze continuu;
9. să fie sincer când declară toate informațiile relevante cu privire la competențe și calificare;
10. să fie activ în cadrul sindicatului, pentru a avea condiții de muncă care să atragă persoanele cu o calificare înaltă în profesie;
11. să susțină toate eforturile pentru promovarea democrației și a drepturilor omului în și prin educație.
12. să pună în discuție comportamentul unui profesor, când este serios încălcat Codul dat.

OBLIGAȚIILE FAȚĂ DE ELEVI PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

1. să respecte dreptul elevilor fără discriminare;
2. să înțeleagă unicitatea, individualitatea și nevoile specifice ale fiecărui elev și să prevadă orientarea și încurajarea fiecărui elev de a-și realiza întregul său potențial;
3. să formeze elevilor sentimentul că sunt parte a unei comunități de angajament mutual în care este loc pentru fiecare;
4. să mențină relații profesionale cu elevii;
5. să apere și să promoveze interesele elevilor și să facă orice efort pentru a proteja elevii de abuzuri fizice, psihologice sau sexuale;
6. să manifeste simțul datoriei, seriozitate și confidențialitate în toate problemele ce afectează binele elevilor lor;
7. să asiste elevii în dezvoltarea unui set de valori concordant cu standardele internaționale ale drepturilor omului;
8. să-și exercite autoritatea cu dreptate și compasiune;
9. să asigure că relația privilegiată între profesor și elev nu este exploatată în niciun fel, în mod special;
10. să direcționeze efortul profesional spre susținerea elevilor în evoluția și armonizarea personalităților elevilor, precum și formarea capacității lor de a munci;

11. să nutrească pentru elevi cinste și integritate și să nu întreprindă nimic ce ar putea discredita aceste calități;
12. să fie conștient că fiecare copil/tânăr este o individualitate și discipolii se pot deosebi în asimilarea cerințelor promovate de educație;
13. să conlucreze cu părinții în promovarea bunăstării copiilor, consultându-i și implicându-i unde este necesar;
14. să nu utilizeze relațiile profesionale cu elevii în avantaje private;
15. să nu divulge informația despre elevi, obținută pe parcursul serviciului profesional, cu excepția situațiilor cerute de lege sau scop profesional;
16. să nu accepte favoruri sau cadouri de la discipoli în schimbul unor privilegii. Să nu accepte, direct, sau indirect, orice tip de recompensă de la elevi;
17. să evalueze elevul doar în baza meritului și performanțelor academice
18. să nu implice pedepse corporale față de elevi.

OBLIGAȚII FAȚĂ DE COLEGI PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

1. să promoveze colegialitatea între cadrele didactice, respectându-le poziția profesională și opiniile;
2. să fie pregătit să ofere sfaturi și asistență în mod special celor la început de carieră sau în pregătire;
3. să mențină confidențialitatea informațiilor despre colegi obținute în cursul serviciului profesional, dacă dezvăluirea nu servește îndeplinirii unei sarcini de serviciu sau nu este cerută de lege;
4. să-și asiste colegii în procedurile paritare negociate și agreeate între sindicatele din educație și angajatori;
5. să apere și să promoveze interesele și binele colegilor și să-i protejeze de abuzuri fizice, psihologice sau sexuale;
6. să recunoască responsabilitatea de a îmbunătăți eficacitatea sa ca profesor prin diferite metode posibile;
7. să nu accepte gratitudini, cadouri sau favoruri ce ar putea leza sau influența deciziile / acțiunile profesionale;

OBLIGAȚII FAȚĂ DE PĂRINȚI PERSONALUL DIN EDUCAȚIE TREBUIE:

1. să recunoască dreptul părinților la informare și consultare, prin metode agreeate, cu privire la binele și progresul copiilor lor;
2. să respecte autoritatea părintească legitimă, dar să acorde sfaturi dintr-un punct de vedere profesional cu privire la ce este cel mai bine pentru interesul copilului;
3. să facă orice efort pentru a încuraja părinții să se implice activ în educația, bunăstarea și succesul copiilor săi și să susțină activ procesul de învățare prin asigurarea evitării formelor de exploatare a muncii copiilor care le-ar putea afecta educația.
4. să informeze părinții despre progresul sau deficiențele copiilor/elevilor, exercitând onestitatea și tactul pedagogic la maximum, cooperând cu părinții în ajutorarea și perfecționarea elevilor.
5. să lucreze și coopereze cu părinții elevilor săi, stabilind relații deschise, cinstitute și respectuoase.
6. să nu accepte favoruri sau cadouri de la părinții elevilor, în schimbul unor privilegii.

RECOMPENSE PENTRU PROFESORI

1. Evidențierea în Consiliul Profesoral
2. Acordarea gradației de merit conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației
3. Acordarea de premii sau recompense materiale din fondul școlii, dacă este posibil, sau de la agenții economici (sponsori) pentru rezultate remarcabile
4. Recomandarea scrisă sau verbală pentru poziții în diferite comisii la nivel local, național, pentru participarea la conferințe și întâlniri internaționale.

SANȚIUNI PENTRU PROFESORI

Abateri	Prima dată	De mai multe ori
Întârziere la ore	Notarea în condica de prezență	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atenționare în fața Consiliului Profesoral și a Consiliului de Administrație ▪ Neplata orei dacă întârzierea depășește 10 minute
Absență nemotivată de la ore	Neplata orei	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Neplata orelor ▪ Diminuarea calificativului anual ▪ Sancțiune salarială stabilită de Consiliul de Administrație al instituției de învățământ
Absență nemotivată de la Consiliul Profesoral	Avertisment verbal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atenționare în fața Consiliului de Administrație ▪ Diminuarea calificativului anual
Atitudine necorespunzătoare față de colegi sau față de elevi	Avertisment verbal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atenționare în fața Consiliului Profesoral ▪ Diminuarea calificativului anual

Toate aceste aspecte integrate în cadrul unui cod aparține managementului de vârf, formele acestuia variind funcție de mărimea, domeniul și preferințele școlii. După elaborare, acesta trebuie comunicat tuturor părților interesate atât din interiorul cât și din afara entității. Etica și responsabilitatea socială necesită un angajament zilnic și total din partea școlii (lider, profesori, elevi și părinți etc.). Părinții elevilor sau tutorii lor legali sunt chemați să se implice în activitățile organizate de școală, să facă propuneri pentru îmbunătățirea calității educației copiilor lor, să ia la cunoștință și să respecte prevederile contractului de parteneriat cu școala. Promovarea valorilor etice se face prin lucru în echipă și prin inițiativă, iar rezultatele apar prin creșterea reputației și a imaginii școlii.

Manager (lider)

Fiecare dintre noi s-a născut cu anumite calități pe care, în timp, și le-a perfecționat. Multe dintre ele pot fi comune unei mase mari de persoane, însă doar câteva sunt cele care ne diferențiază, constituind punctul forte al fiecărui caracter.

- ✓ Atributul de a fi lider este unul dintre marcatorii personalității noastre;
- ✓ Liderul se evidențiază prin curajul său și tăria de caracter, el este un bun povățuitor, dar și un bun ascultător;
- ✓ Liderul trebuie să fie un bun orator, să poată convinge și să insuflă încredere
- ✓ Liderul trebuie să aibă o prezență impunătoare și un șarm care să-l pună în lumină;

Conducerea unităților de învățământ este asigurată de către consiliul de administrație și directori. Directorul își exercită prerogativele pe baza actelor normative generale și specifice ale învățământului. Activitatea sa vizează realizarea într-o proporție cât mai mare a obiectivelor asumate, managementul resurselor umane, raporturile cu nivelele ierarhice superioare, evaluarea activității depuse în școală de către angajați, evaluarea performanțelor școlare la nivel de elevi, revizuirea activității unității de învățământ, coordonarea managementului informațional, managementului financiar, încurajarea și dezvoltarea relațiilor cu părinții, cu societatea civilă.